

Bijlage 19:
Advies externe veiligheid

Advies Externe Veiligheid inzake bestemmingsplan "Omgeving Skûlenboarch"

Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS)

De circulaire is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen.

3. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

4. Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, Bevb en de circulaire is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat in bepaalde gevallen een wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd en verantwoord voor het externe veiligheidsaspect door het bevoegd gezag.

Risicobronnen ten aanzien van het bestemmingsplan “Omgeving Skûlenboarch”

De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel zijn voornemens een nieuw bestemmingsplan te ontwikkelen dat is gelegen op de grens van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel, ten zuiden van het Prinses Margrietkanaal en ten westen van het dorp Drogeham. De ligging van het plangebied is in figuur 1 weergegeven. Het plan omvat onder andere twee bestaande zandwinputten. Daarnaast voorziet het plan in de aanleg van een ontsluitingsweg en een zwemstrand voor dagrecreatie in de zuidoosthoek van de westelijke zandwinput en een landschappelijke inpassing van het geheel. Bij het recreatiestrand zijn bouwwerken ten behoeve van onderhoud, beheer, sanitaire voorzieningen en een kleinschalige horecavoorziening in de vorm van een kiosk mogelijk.

Figuur 1: begrenzing bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch

Uit de professionele Risicokaart blijkt dat binnen en in de directe nabijheid van het bestemmingsplan risicobronnen gelegen zijn waarvan de risicocontouren of het invloedsgebied zijn gelegen binnen het plangebied (zie figuur 2).

Figuur 2: risicobronnen

De relevante risicobronnen voor het plangebied zijn:

- inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over de weg;
- transport van gevaarlijke stoffen over water.

Inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden

Gasmengstation

Aan de Westkern 2 in Kootstertille bevindt zich een gasmengstation van N.V. Nederlandse Gasunie (verder: Gasunie). Hoewel het station buiten het plangebied is gesitueerd valt het invloedsgebied deels over het plangebied. Het station valt onder het Bevi. Voor het gasmengstation is door Gasunie¹ een QRA uitgevoerd. Uit de berekening kan worden geconcludeerd dat geen PR 10⁻⁶ contour bestaat. Voor het gasmengstation geldt een invloedsgebied van 500 meter dat deels over het plangebied valt. De bestemming is agrarisch gebied en verkeersdoeleinden. Het conservatief berekende GR is lager dan de oriëntatiewaarde.

Geconcludeerd kan worden dat het gasmengstation in Kootstertille geen belemmering vormt voor onderhavig plan.

Meet- en regelstation

Aan de Joerelaan 2 in Eastermar bevindt zich een meet- en regelstation van Gasunie. Hoewel dit station als een risicovolle inrichting wordt beschouwd valt het niet onder het Bevi. Op het station wordt gas met een druk van 67 bar al dan niet gereduceerd doorgevoerd. Daarnaast vindt odorisatie plaats. Ten behoeve hiervan is een bovengrondse tank van 5 m³ met tetrahydrothiophen aanwezig. De maximale capaciteit van het meet- en regelstation is meer dan 40.000 m³ per uur. De veiligheidsafstanden die gelden zijn bepaald in artikel 3.12 van het Activiteitenbesluit.

Hierin is aangegeven dat voor stations met een maximale capaciteit van > 40.000 m³ per uur, als het onderhavige, de afstand tot kwetsbare objecten 25 m en tot beperkt kwetsbare objecten 4 m moet bedragen.

Het plangebied ligt op 17 m van het gasdrukmeet- en regelstation en valt daarmee binnen de veiligheidsafstand van 25 m. De bestemming binnen de veiligheidsafstand is Groen. Hierbinnen bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten.

Geconcludeerd kan worden dat het meet- en regelstation in Eastermar geen belemmering vormt voor onderhavig plan.

¹ Rapport RT 04.R.0778 d.d. 26 oktober 2004 van N.V. Nederlandse Gasunie

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

In en in de nabijheid van het plangebied lopen diverse hogedruk aardgastransportleidingen van Gasunie en NAM. Omdat sprake is van hogedruk aardgastransportleidingen is het Bevb van toepassing. De leidingen hebben, volgens de gegevens van Gasunie en NAM en de professionele Risicokaart, de volgende kenmerken:

Hogedruk aardgastransportleiding					
Eigenaar	Leiding-naam	Diameter (inch)	Druk (bar)	1% Letaliteitszone (invloedsgebied) in (m)	100% Letaliteitszone in (m)
Gasunie	A-629	8	80	130	70
Gasunie	A-541-17	30	66	380	160
Gasunie	A-601-03	18	80	260	120
Gasunie	A-602	18	80	260	120
Gasunie	A-603	24	80	330	150
Gasunie	A-601	30	80	400	170
Gasunie	A-541	42	66	490	190
Gasunie	A-652	48	80	580	220
Gasunie	A-541-10	16	66	210	100
Gasunie	N-505-22	16	40	170	80
Gasunie	N-505-60	8	40	95	50
Gasunie	N-505-21	18	40	200	100
Gasunie	N-505-71	12	40	140	70
NAM	000299	14	69		

Figuur 3: Overzicht hogedruk aardgastransportleidingen

Invloedsgebied

De 1% letaliteitszones (de invloedsgebieden) van de transportleidingen vallen deels over het plangebied. In bijlage 1 is een overzicht van de invloedsgebieden van de hogedruk aardgastransportleidingen opgenomen.

De invloedsgebieden van de transportleidingen die door het plangebied lopen worden visueel met een bruine contour weergegeven. De transportleidingen zelf worden met een aqua kleur weergegeven. De donkerblauw gekleurde transportleiding betreft de leiding waar het om gaat.

De objecten in het plangebied liggen voor wat betreft de transportleidingen (deels) binnen de 100 % letaliteitszone. Dit houdt in dat er een volledige verantwoording van het GR dient plaats te vinden.

In het gedeelte van het plangebied dat binnen het invloedsgebied van de aardgastransportleidingen valt bevinden zich in de huidige situatie geen objecten waar mensen verblijven. In de toekomstige situatie is dit wel het geval. Omdat met dit plan beperkt kwetsbare objecten worden toegestaan dient een GR berekening te worden uitgevoerd. Met behulp van het rekenprogramma CAROLA kan worden bepaald of voldaan wordt aan de risiconormen voor de externe veiligheid, zoals die zijn vastgelegd in het Bevb.

Het resultaat van een berekening bestaat uit PR-contouren en een FN-curve voor het GR.

PR

Het Bevb stelt dat geen kwetsbare objecten mogen voorkomen binnen de 10^{-6} contouren van leidingen waarin gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Als dat toch het geval is dan is er sprake van een zogenaamd knelpunt. De leidingbeheerder is verplicht zodanige maatregelen te treffen dat zulke knelpunten vóór 1 januari 2014 worden opgeheven.

In bijlage 2 is een overzicht van de PR contouren van de hogedruk aardgastransportleidingen van Gasunie en NAM weergegeven. In figuur 4 is het resultaat van de inventarisatie van de PR 10^{-6} contouren weergegeven. Uit zowel het rekenprogramma CAROLA als uit de professionele Risicokaart is gebleken dat in één specifiek geval sprake is van een PR 10^{-6} contour.

Eigenaar	Leiding-naam	PR 10^{-6} contour
Gasunie	A-629	nee
Gasunie	A-541-17	nee
Gasunie	A-601-03	nee
Gasunie	A-602	ja
Gasunie	A-603	nee
Gasunie	A-601	nee
Gasunie	A-541	nee
Gasunie	A-652	nee
Gasunie	A-541-10	nee
Gasunie	N-505-22	nee
Gasunie	N-505-60	nee
Gasunie	N-505-21	nee
Gasunie	N-505-71	nee
NAM	000299	nee

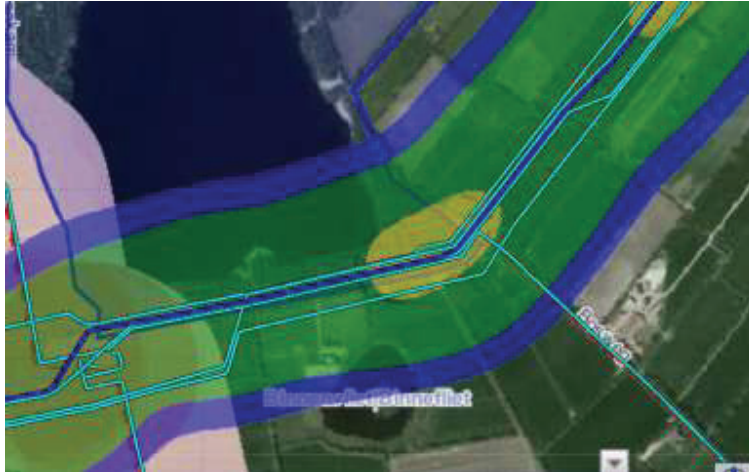
Figuur 4: Overzicht PR 10^{-6} contouren

Voor aardgastransportleiding A-602 geldt dat sprake is van een PR 10^{-6} contour. De contour ligt grotendeels over het recreatiegebied (zie figuur 5). De vraag is nu of in casu sprake is van een kwetsbaar object of een beperkt kwetsbaar object. Voor de definitie hiervan verwijst het Bevb naar het Bevi.

In artikel 1, lid 1, onder b, onder f van het Bevi staat aangegeven dat terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden vallen onder een beperkt kwetsbaar object, voorzover zij niet onder onderdeel l onder d van dat artikel vallen. In artikel 1, lid 1, onder l, onder d van het Bevi staat vermeld dat recreatieterreinen bestemd voor een verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen onder een kwetsbaar object vallen. Volgens de toelichting van het Bevi is in onderdeel d uitsluitend sprake van

terreinen bestemd voor recreatief nachtverblijf. Dagrecreatieterreinen, zoals parken en stranden, vallen hier niet onder.

In casu gaat het om een recreatieterrein ten behoeve van dagrecreatie. Het gaat in casu dus niet om een nachtverblijf. Geconcludeerd kan worden dat het hier om een beperkt kwetsbaar object gaat.

Figuur 5: PR 10^{-6} contour van aardgastransportleiding A-602

Voor een beperkt kwetsbaar object geldt een richtwaarde. In situaties waarin beperkt kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle activiteiten worden toegelaten, dient aan de PR 10^{-6} richtwaarde te worden getoetst.

Van een richtwaarde mag het bevoegd gezag afwijken, maar slechts indien gewichtige redenen daartoe aanleiding geven. Die redenen moeten in de motivering van het besluit worden aangegeven.

De Nota van Toelichting (pagina 68) bij het Bevi zegt over de gewichtige reden het volgende:

“Hierbij is veel afhankelijk van de concrete situatie. In het algemeen is het eerder denkbaar dat bij vervangende nieuwbouw en bij het opvullen van kleine open gaten in het kader van de herstructurering van stedelijk gebied van de richtwaarde wordt afgeweken dan bij geheel nieuwe gebieden”. In casu is hiervan geen sprake.

De in de Nota aangekondigde handleiding met aanvullende voorbeelden is nog niet verschenen. Dit gat wordt nu (deels) gedicht door jurisprudentie. Zo heeft de ABRvS in 2012² overwogen dat kan worden afgeweken van de richtwaarde indien het (geprojecteerde) beperkt kwetsbare object een belangrijke rol vervult in het doelmatig gebruik van het gebied waarin het is gevestigd. In casu is hiervan geen sprake.

² Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 5 september 2012, LJN: BX6529

Het is belangrijk dat in het bestemmingsplan wordt geborgd dat binnen de PR 10^{-6} contour geen (beperkt) kwetsbare objecten gevestigd kunnen worden. Geadviseerd wordt om in het bestemmingsplan te borgen dat geen bebouwing wordt toegelaten binnen de PR 10^{-6} contour van de transportleidingen van Gasunie en NAM. Geconcludeerd kan worden dat de PR 10^{-6} contour een belemmering vormt voor onderhavig plan. Geadviseerd wordt om de functie Recreatie - Dagrecreatie niet binnen de PR 10^{-6} contour toe te staan.

Belemmeringenstrook

Conform artikel 14, lid 1 van het Bevb dient een bestemmingsplan de ligging weer te geven van de in het plangebied aanwezige buisleidingen alsmede de daarbij behorende belemmeringenstrook ten behoeve van het onderhoud van de buisleiding. De belemmeringenstrook bedraagt tenminste 5 meter aan weerszijden van een buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding.

Verantwoording GR

Naast de numerieke waarde van het GR, zoals de ligging van het GR ten opzichte van de oriëntatiewaarde en de toename daarvan ten opzichte van de nulsituatie, dient ter beoordeling van het GR en de verantwoording daarvan (conform artikel 12, lid 1 van het Bevb) ook gekeken te worden naar kwalitatieve aspecten.

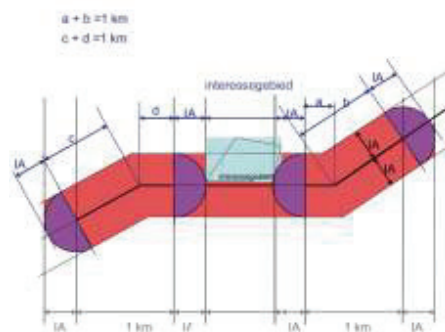
Ligging GR t.o.v. oriëntatiewaarde

De wetgeving verbindt geen harde normen aan de toelaatbaarheid van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen een invloedsgebied, zoals dat wel het geval is bij een PR-contour.

Wel bestaat voor het bevoegd gezag bij het vaststellen van ruimtelijke plannen de wettelijke verantwoordingsplicht. De verantwoordingsplicht is van toepassing voor ruimtelijke plannen binnen een invloedsgebied in de gevallen dat het Bevb dat voorschrijft. Uit het voorgaande is gebleken dat de hogedruk aardgastransportleidingen de risicobronnen zijn.

Berekening GR

De GR berekening wordt uitgevoerd over een bepaald stuk tracé. Dit tracé bestaat uit de lengte van het plangebied vermeerderd met het invloedsgebied aan weerszijden van het plangebied. Daarnaast wordt aan weerszijden van deze invloedsgebieden een kilometer transportleiding vermeerderd met het invloedsgebied genomen. In figuur 6 is een voorbeeld gegeven.

Figuur 6: deel van de buisleiding waarvoor het GR berekend kan worden

Huidige situatie

Het invloedsgebied van de aardgastransportleidingen valt deels over het plangebied. Hierbinnen bevinden zich objecten waar mensen verblijven. Voor het overige is hoofdzakelijk weiland binnen het invloedsgebied aanwezig.

De bepaling van de aanwezige personen binnen het invloedsgebied van de aardgastransportleidingen is enerzijds gebaseerd op het aantal personen per eenheid genoemd in de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico van november 2007 en anderzijds gebaseerd op het aantal aanwezige personen per hectare genoemd in deze zelfde Handreiking. Voor bebouwing waarvan precies bekend is hoeveel personen zich in het pand bevinden wordt gerekend met de daadwerkelijke aantallen.

In de Handreiking staat beschreven dat voor de functie Wonen gerekend kan worden met 2,4 personen per woning. Voor een agrarisch bedrijf geldt hetzelfde. In casu betekent dit dus dat gerekend dient te worden met 2,4 personen per woning/agrarisch bedrijf. Voor een industriegebied met een gemiddelde personeelsdichtheid kan worden uitgegaan van 40 personen per hectare. Voor een rustige woonwijk wordt met een bevolkingsdichtheid van 25 personen per hectare gerekend.

Van alle aardgastransportleidingen in het plangebied is het GR berekend. In bijlage 3 van dit advies worden de populatiegegevens per aardgastransportleiding gegeven. In bijlage 4 wordt het resultaat van de berekeningen van de transportleidingen weergegeven die met behulp van het rekenprogramma CAROLA zijn gegenereerd.

Uit de FN-curven kan worden opgemaakt dat in zes van de veertien situaties sprake is van een GR binnen het invloedsgebied van de transportleidingen (zie bijlage 4). Het gaat om transportleiding A-629, A-541-17, A-601-03, A-602, A-603 en A-541 van Gasunie. In figuur 7 t/m 12 is te zien om welke zes leiding(delen) het gaat.

Figuur 7: nulsituatie aardgastransportleiding A-629

Figuur 8: nulsituatie aardgastransportleiding A-541-17

Figuur 9: nulsituatie aardgastransportleiding A-601-03

Figuur 10: nulsituatie aardgastransportleiding A-602

Figuur 11: nulsituatie aardgastransportleiding A-603

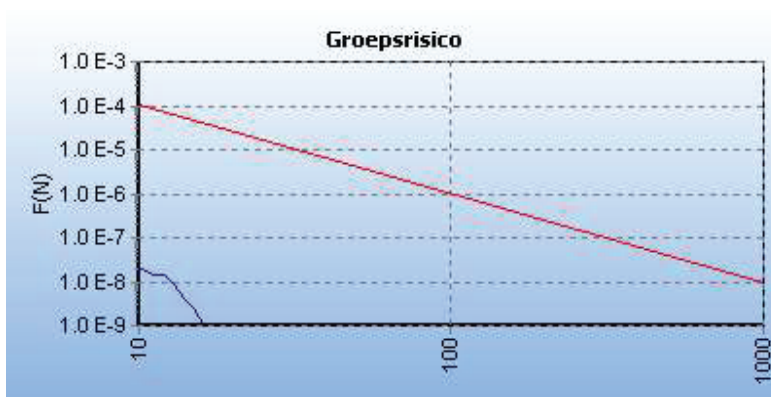

Figuur 12: nulsituatie aardgastransportleiding A-541

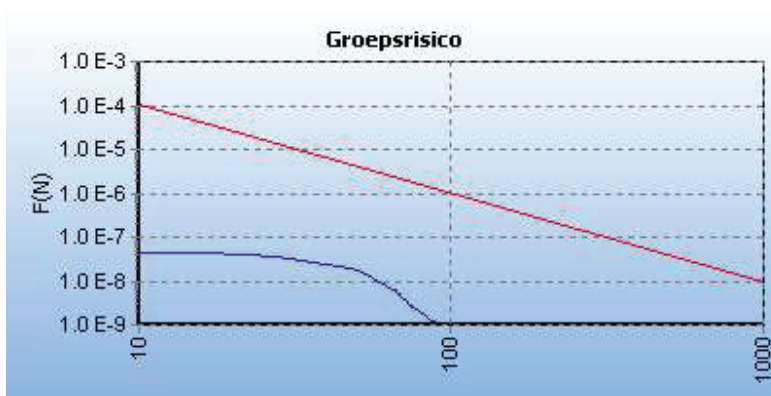
Zoals gezegd wordt het invloedsgebied van de transportleiding met een bruine contour weergegeven. De transportleidingen zelf worden met een aqua kleur weergegeven. De donkerblauw gekleurde transportleiding betreft de leiding waar het om gaat en het groen gekleurde deel betreft het stuk tracé waar het GR het hoogst is. Bij het berekenen van het GR wordt rekening gehouden met de aanwezige personen binnen het invloedsgebied van de aardgastransportleiding. Deze invloedsgebieden hebben wisselende afstanden afhankelijk van de diameter en druk van de transportleiding.

Uit de resultaten van de berekeningen van de transportleidingen is gebleken dat het stuk tracé waar het GR het hoogst is in alle gevallen nabij de dorpen Kootstertille en Drogeham is gelegen. Ter hoogte van het plangebied is het GR van deze leidingen dusdanig laag dat deze niet getoond kan worden. Opgemerkt moet worden dat alleen leidingen A-602 en A-541 van invloed zijn op het te ontwikkelen gedeelte van het plangebied.

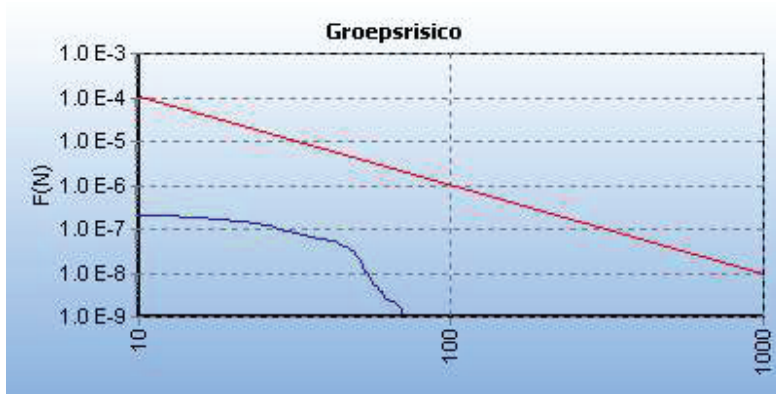
De bijbehorende FN-curven worden in figuur 13 t/m 18 weergegeven. Hoewel in alle zes gevallen sprake is van een GR is deze ruim onder de oriëntatiewaarde gelegen.

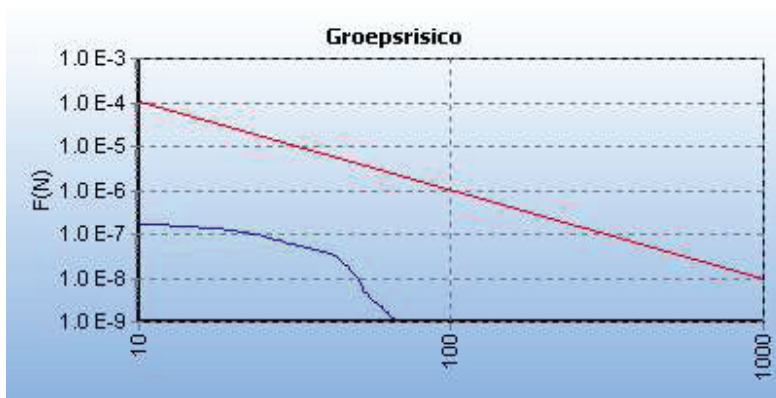
Figuur 13: FN-curve aardgastransportleiding A-629

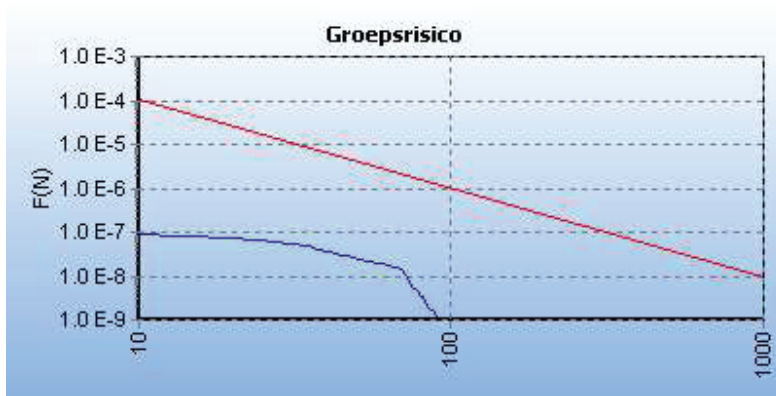
Figuur 14: FN-curve aardgastransportleiding A-541-17

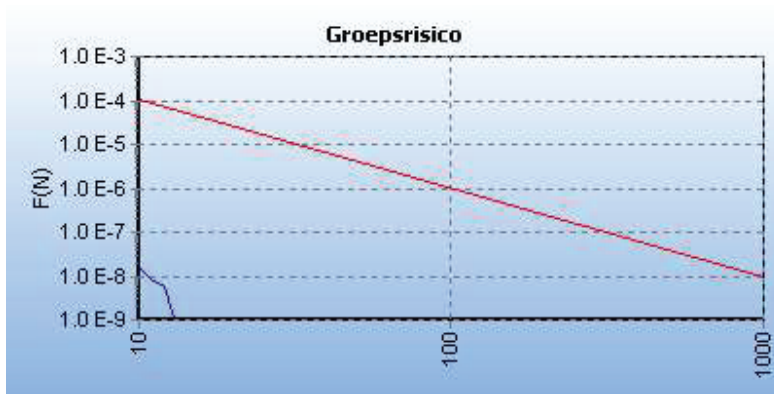
Figuur 15: FN-curve aardgastransportleiding A-601-03

Figuur 16: FN-curve aardgastransportleiding A-602

Figuur 17: FN-curve aardgastransportleiding A-603

Figuur 18: FN-curve aardgastransportleiding A-541

Toekomstige situatie

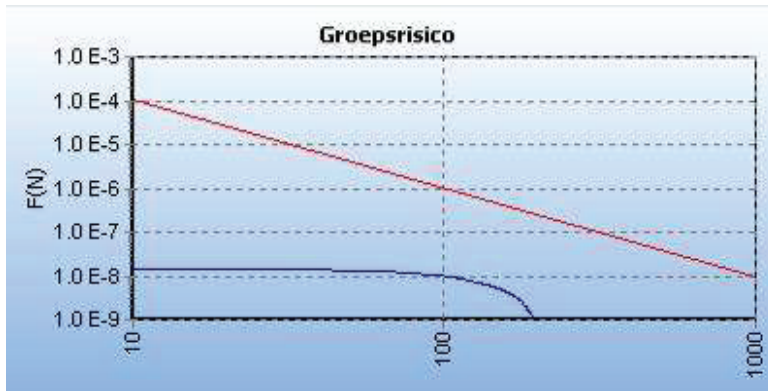
GR t.o.v. nulsituatie

De ontwikkeling binnen het invloedsgebied betreft onder andere een dagrecreatieterrein in de zuidoosthoek van de westelijke zandwinput. Het aantal personen binnen het invloedsgebied van de transportleidingen zal door deze ontwikkeling toenemen. Dit betekent dat ten opzichte van de nulsituatie een wijziging zal optreden. Omdat niet duidelijk is met hoeveel personen de nieuwe ontwikkeling zal toenemen is in casu uitgegaan van een worst-case situatie. Er is gerekend met 500 personen voor het dagrecreatieterrein.

Zoals gezegd zijn enkel leidingen A-602 en A-541 van invloed op het te ontwikkelen gedeelte van het plangebied. Om deze reden zijn alleen voor deze twee leidingen nieuwe berekeningen uitgevoerd. In figuur 19 en 21 zijn de resultaten van de berekeningen van de transportleidingen weergegeven die met behulp van het rekenprogramma CAROLA zijn gegenereerd. Uit de FN-curven kan worden opgemaakt dat in beide situaties sprake is van een GR binnen het invloedsgebied van de transportleidingen (zie figuren 20 en 22).

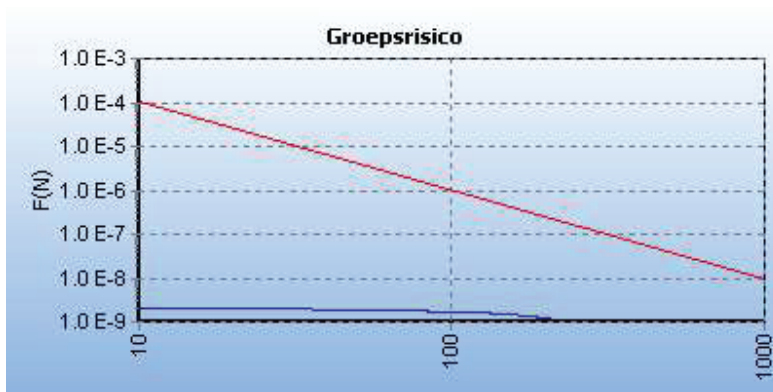
Figuur 19: nieuwe situatie aardgastransportleiding A-602

Figuur 20: FN-curve aardgastransportleiding A-602

Figuur 21: nieuwe situatie aardgastransportleiding A-541

Figuur 22: FN-curve aardgastransportleiding A-541

Ondanks het feit dat het GR in de nieuwe situatie is toegenomen blijft het onder de oriëntatiewaarde. Desalniettemin moet voorkomen worden dat een (grote) toename van personen mogelijk wordt gemaakt binnen de invloedsgebieden van risicobronnen. Geadviseerd wordt om een andere locatie voor het dagrecreatieterrein te kiezen. Indien

toch voor onderhavige locatie wordt gekozen dan dienen de sanitaire voorzieningen en kiosk zo ver mogelijk van de aardgastransportleidingen te worden gesitueerd.

In het plan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. De wijzigingsbevoegdheid houdt in dat binnen het wijzigingsgebied de bestemming kan worden gewijzigd in recreatieve doeleinden. De wijzigingsbevoegdheid ligt binnen de PR 10^{-6} contour. Zoals hierboven reeds is beschreven wordt geadviseerd om de functie Recreatie - Dagrecreatie niet binnen de PR 10^{-6} contour toe te staan. Geadviseerd wordt om de wijzigingsbevoegdheid niet op te nemen.

Geconcludeerd kan worden dat de hogedruk aardgastransportleidingen in principe geen belemmeringen vormen voor het GR van onderhavig plan.

Structuurvisie buisleidingen

Op 12 oktober 2012 is de Structuurvisie Buisleidingen vastgesteld door de Minister van Infrastructuur en Milieu in overeenstemming met de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. In de Structuurvisie Buisleidingen zijn leidingstroken aangewezen waar nieuwe buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen over lange afstand kunnen worden gelegd. Deze stroken sluiten – waar mogelijk – aan bij reeds bestaande leidingen. Door buisleidingen te bundelen wordt er efficiënt met ruimte omgesprongen.

Het doel van deze Structuurvisie is om ruimte vrij te houden in Nederland voor de aanleg van toekomstige buisleidingen van nationaal en internationaal belang voor het transport van gevaarlijke stoffen. Daarmee wil de overheid duidelijkheid verschaffen aan zowel het bedrijfsleven dat daarmee kan rekenen op goede verbindingen voor buisleidingstransport, als aan provincies en gemeenten die hierop hun ruimtelijke plannen kunnen afstemmen.

Een belangrijk uitgangspunt hierbij is de bundeling van nieuwe leidingstroken met bestaande leidingstroken en leidingen. Dit voorkomt onnodige versnippering van de ruimte en maakt het makkelijker om gezamenlijk beheer door leidingexploitanten uit te voeren.

Alle buisleidingen van nationaal belang moeten in de leidingstroken worden aangelegd, niet daarbuiten. Daarmee wordt voorkomen dat ruimte wordt gereserveerd waar geen gebruik van wordt gemaakt. Voor de leidingstroken geldt: breed waar het kan, smal waar het moet. Waar het kan zullen de stroken maximaal 70 meter breed zijn. Soms is die ruimte niet beschikbaar. In dat geval wordt een smallere strook vastgelegd waar leidingen dicht bij elkaar liggen.

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zal de verplichting worden opgenomen voor gemeenten om bij de opstelling van bestemmingsplannen de voor buisleidingstransport vrij te houden stroken in acht te nemen. Het gaat hierbij om vrijwaren en niet om bestemmen. Bestaande bestemmingen veranderen door het Barro dus niet.

De buisleidingenstrook zal in de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening worden opgenomen in de vorm van een voorkeurstracé. Naast de strook zal, indien mogelijk, aan weerszijden een zoekgebied buisleidingen ingesteld worden. Gedacht wordt aan een zoekgebied van maximaal 250 meter aan weerszijden van de strook.

Voor afwijken van het voorkeurstracé, binnen het zoekgebied buisleidingen, kan de gemeente, binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van het Barro een verzoek bij de Minister indienen, als het nieuwe tracé volledig aansluit op de strook in de naastgelegen gemeenten en een breedte heeft van 70 meter (of smaller indien kan worden aangetoond dat het nieuwe tracé voldoende ruimte biedt voor nieuwe leidingen). Na een

periode van vijf jaar na inwerkingtreding van de wijziging van het Barro vervalt het zoekgebied en geldt slechts het voorkeurstracé.

In figuur 23 staat een deel van de visiekaart³ weergegeven. Hierin is te zien dat het voorkeurstracé met een breedte van 70 meter deels door het plangebied loopt.

Figuur 23: deel van de visiekaart met daarop aangegeven buisleidingstrook van 70 meter

Momenteel is de Structuurvisie nog niet in werking getreden. Het bestemmingsplan betreft een nieuw plan. Binnen de buisleidingstrook welke deels over het plangebied is gesitueerd is geen bebouwing aangetroffen (zie figuur 23). Een eventuele uitbreiding kan afhankelijk van het tijdstip van bouwen en de vraag of de uitbreiding in het dan geldende bestemmingsplan past wellicht een probleem opleveren.

Geconcludeerd kan worden dat de buisleidingstrook in principe geen belemmering geeft voor de ontwikkeling van het plan. Wel moet rekening gehouden worden met het feit dat bij een eventuele uitbreiding, afhankelijk van het tijdstip van bouwen en de vraag of de uitbreiding in het dan geldende bestemmingsplan past, wellicht een probleem kan ontstaan.

³ Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Transport van gevaarlijke stoffen over wegen

Bronnen en afbakening

Door en langs het plangebied loopt vanuit noordelijke in zuidelijke richting de provinciale weg N369. Deze weg is mogelijk relevant in verband met transport van gevaarlijke stoffen. Hoewel formeel volgens de cRNVGS geen rekening hoeft te worden gehouden met deze weg wordt er hieronder toch kort op ingegaan.

PR

In de cRNVGS staat beschreven dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt langs wegen die deel uitmaken van het Basisnet Weg de berekening van het PR achterwege kan blijven. Zoals gezegd wordt de provinciale weg N369 niet genoemd in de cRNVGS. Een PR-berekening hoeft dus niet te worden gemaakt.

GR

Voor het eventueel berekenen van het GR is het van belang te weten hoeveel transportbewegingen van gevaarlijke stoffen door of langs het plangebied plaatsvinden. Om dit te inventariseren is de Professionele Risicokaart geraadpleegd. Gebleken is dat binnen of in de omgeving van het plangebied geen LPG-tankstations of andere risicovolle inrichtingen gevestigd zijn waar bevoorrading door tankwagens benodigd is. Er kan worden gesteld dat de N369 geen doorgaande route voor transport van gevaarlijke stoffen is. Over de N369 vindt uitsluitend incidenteel transport van gevaarlijke stoffen in tankauto's plaats.

Geconcludeerd kan worden dat het transport van gevaarlijke stoffen over de N369 geen belemmering vormt voor het bestemmingsplan.

Transport van gevaarlijke stoffen over water

Bronnen en afbakening

Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich het Prinses Margrietkanaal. Over dit kanaal vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats.

Volgens de cRNVGS is het Prinses Margrietkanaal een zwarte vaarweg. Op zwarte vaarwegen wordt alleen gebruik gemaakt van binnenvaartschepen en niet van zeeschepen. Voor deze vaarwegen zijn risicolijnen vastgesteld, waarbij het PR vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over die vaarweg niet meer mag bedragen dan 10^{-6} per jaar. Binnen deze risicolijn is bebouwing in beginsel niet toegestaan.

PR

Voor vaarwegen die door de binnenvaart worden gebruikt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen gelden geen afstanden. Op die vaarwegen mag er van uit worden gegaan dat het PR op het water kleiner is dan 10^{-6} per jaar (de PR 10^{-6} contour ligt op de rand van het water).

GR

Voor de GR berekening dient te worden gerekend met vervoersintensiteiten zoals vermeld in bijlage 3 van de cRNVGS. Voor externe veiligheid is de stofcategorie GF3 maatgevend. In de cRNVGS is het aantal schepen dat met de gevaarlijke stof GF3 vaart op nul gesteld. Dit houdt in dat geen GR berekening hoeft te worden uitgevoerd.

Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Voor zwarte vaarwegen geldt dat het toekomstige PAG uit een zone van maximaal 25 meter bestaat waarbinnen niet zonder meer gebouwd mag worden. Deze 25 meter wordt landinwaarts vanaf de waterlijn gemeten. In casu is geen sprake van bebouwing binnen de zone van 25 meter. Geadviseerd wordt om in het bestemmingsplan te borgen dat niet zonder meer nieuwe bebouwing binnen deze zone kan worden opgericht.

Geconcludeerd kan worden dat het transport van gevaarlijke stoffen over het water geen belemmering vormt voor het bestemmingsplan. Geadviseerd wordt om in het bestemmingsplan te borgen dat niet zonder meer nieuwe bebouwing binnen deze zone kan worden opgericht

Advies Brandweer Fryslân

Door Brandweer Fryslân is op 29 mei 2013 een voorlopig advies uitgebracht omtrent de externe veiligheid. Hieronder volgt een korte samenvatting.

Bestrijding en beperking van rampen en zelfredzaamheid

Onder bestrijdbaarheid van een (dreigende) calamiteit vallen alle maatregelen die invloed hebben op de bestrijdbaarheid van een calamiteit ten gevolge van een risicovolle activiteit.

De zelfredzaamheid heeft betrekking op de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied om zichzelf in veiligheid te brengen (of in veiligheid gebracht te worden). Niet zelfredzame personen binnen een invloedsgebied van een risicobron zijn vanuit hulpverleningsperspectief onwenselijk.

Buisleidingen

Een gedeelte van het plangebied ligt binnen de PR 10^{-6} contour van de aardgastransportleiding. Het gaat in casu om een beperkt kwetsbaar object. Hiervoor geldt een richtwaarde ten aanzien van de PR 10^{-6} contour. In uitzonderlijke gevallen mag van deze richtwaarde worden afgeweken. Brandweer Fryslân is van mening dat het hier niet om een uitzonderlijk geval gaat. Er zijn maatregelen mogelijk om het PR van de leidingen te verkleinen. Hiervoor zijn dan maatregelen bij de bron nodig. Er dient dan contact opgenomen te worden met de leidingbeheerder.

In het plan wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om binnen het gebied van de PR 10^{-6} contour alsnog recreatie mogelijk te maken. Brandweer Fryslân vraagt zich af hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de wenselijkheid van deze functie zo dicht op de leidingen.

Zelfredzaamheid is een belangrijk aspect om rekening mee te houden bij de inrichting van het gebied. Aanwezige personen zullen van de bron af willen en moeten vluchten. Bij de inrichting van het gebied zal hier rekening mee moeten worden gehouden.

Bij een dreiging van een incident met een hogedruk aardgastransportleiding zal het effectgebied indien nodig geëvacueerd moeten worden. Bij een daadwerkelijk incident met een dergelijke leiding zal het optreden van de brandweer zich toespitsen op het blussen van secundaire branden en het redden van getroffen personen. Dit laatste zal zeer beperkt zijn, omdat er weinig overlevenden te verwachten zijn gezien de korte afstand van het plangebied ten opzichte van de leidingen.

Op een kiosk na is geen bebouwing in het plangebied aanwezig. Voor wat het bluswater betreft zijn geen aandachtspunten.

Er gelden vaste afspraken tussen de hulpdiensten en de leidingbeheerders in het geval van een calamiteit bij de hogedruk aardgastransportleiding.

Vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen en water

Langs het Prinses Margrietkanaal moet rekening gehouden worden met een PAG van 25 meter. Hier wordt volgens Brandweer Fryslân aan voldaan. Voor wat betreft het GR zijn geen belemmeringen.

Mogelijkheden om het GR te verlagen/optimaliseren

Het GR kan worden verlaagd/geoptimaliseerd door:

- te voorkomen dat een (grote) toename van personen mogelijk wordt gemaakt binnen de invloedsgebieden van de aardgastransportleidingen;
- in het bestemmingsplan te borgen dat voor wat betreft de vaarweg niet zonder meer nieuwe bebouwing binnen de zone van 25 meter kan worden opgericht;
- de wijzigingsbevoegdheid niet op te nemen.

Nut en noodzaak van de ontwikkeling / tijdsaspect

Het intergemeentelijk bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch voorziet in een juridisch-planologische regeling voor het gebied tussen Drogeham en het bedrijventerrein Skûlenboarch. Zowel de gemeente Tytsjerksteradiel als Achtkarspelen stelt dit plan vast voor zover het betrekking heeft op het grondgebied van de eigen gemeente.

Met dit bestemmingsplan wordt de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg voor het bedrijventerrein Skûlenboarch, een geringe uitbreiding van dat bedrijventerrein, uitbreiding van de zandwinning en de aanleg van een recreatiestrand mogelijk gemaakt. Daarnaast voorziet het plan in een versterking van de recreatieve verbindingen, in combinatie met een landschappelijke inpassing van de gehele gebiedsontwikkeling inclusief de landschappelijke eindafwerking van de zandwinplassen.

De noodzaak van een nieuwe ontsluiting van het bedrijventerrein Skûlenboarch is er al geruime tijd. De huidige ontsluiting loopt dwars door dorpen en levert verkeersonveilige en vertragende situaties op. De exploitant van de zandwinning heeft de wens de huidige capaciteit uit te breiden en daarmee een definitieve en landschappelijk afgeronde eindsituatie te creëren. De gemeente Achtkarspelen heeft de wens om de recreatieve voorzieningen in de gemeente verder te ontwikkelen. Een recreatiestrand met parkeergelegenheid vormt een belangrijk speerpunt hierin. De zuidoosthoek van de westelijke put (grondgebied Tytsjerksteradiel) is de meest haalbare locatie gebleken. Een nieuw voetpad langs de ontsluitingsweg en de rand van de zandwinput sluit aan op een bestaande wandelroute en zorgt voor een aantrekkelijke verbinding tussen het recreatiestrand en het bestaande recreatiegebied "De Hege Bulten" ten noorden van Drogeham.

Conclusie

Ondanks maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% worden weggenomen. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan.

Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het GR en het advies van Brandweer Fryslân, dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Voor wat betreft de acceptatie van het restrisico dient ook het belang van de gebiedsontwikkeling meegewogen te worden.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect externe veiligheid een belemmering vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan. Geadviseerd wordt om:

- de functie Recreatie - Dagrecreatie niet binnen de PR 10^{-6} contour toe te staan;
- in het bestemmingsplan te borgen dat geen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten mogelijk worden gemaakt binnen de PR 10^{-6} contouren;
- te voorkomen dat een (grote) toename van personen mogelijk wordt gemaakt binnen de invloedsgebieden van de aardgastransportleidingen;
- een andere locatie voor het dagrecreatieterrein te kiezen;
- indien toch voor onderhavige locatie wordt gekozen, de sanitaire voorzieningen en kiosk zo ver mogelijk van de aardgastransportleidingen te situeren;
- de wijzigingsbevoegdheid niet op te nemen. Dit omdat de wijzigingsbevoegdheid binnen de PR 10^{-6} contour ligt;
- voor wat betreft de structuurvisie buisleidingen rekening te houden met het feit dat bij een eventuele uitbreiding, afhankelijk van het tijdstip van bouwen en de vraag of de uitbreiding in het dan geldende bestemmingsplan past, wellicht een probleem kan ontstaan;
- bij de inrichting van het gebied rekening te houden met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid van de personen;
- in het bestemmingsplan te borgen dat niet zonder meer nieuwe bebouwing binnen de PAG zone van 25 meter van de vaarweg kan worden opgericht.